

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Ladislava Derky v právní věci žalobce: **METALVIS, s.r.o.**, se sídlem Areál ZD 61, Babice, zast. Mgr. Janem Drozdem, advokátem, se sídlem tř. Tomáše Bati 3067, Zlín, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2015, č. j. 59173/2015-900000-304.4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 1. 2018, č. j. 62 Af 5/2016 - 51,

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje.**
- II. Kasační stížnost **se zamítá.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 1. 2018, č. j. 62 Af 5/2016 - 51 (dále „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2015, č. j. 59173/2015-900000-304.4, ve věci vyměření konečného antidumpingového cla z dovezeného zboží propuštěného do režimu volného oběhu.

[2] **Napadeným rozhodnutím** bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu pro Zlínský kraj ze dne 13. 5. 2015, č. j. 144-20/2015-640000-51,

kterým byl vydán dodatečný platební výměr na konečné antidumpingové clo z dovezeného zboží propuštěného do režimu volného oběhu na základě rozhodnutí v celním řízení ev. č. 14CZ136400001CG5B7D1 ze dne 20. 6. 2014 (dále jen „rozhodnutí o propuštění“). Ze spisového materiálu žalovaný zjistil, že dne 20. 6. 2014 bylo žalobci na základě rozhodnutí o propuštění do režimu volného oběhu propuštěno zboží – „Šrouby ostatní ze železa, oceli (3.246.260 ks)“ – přičemž bylo zařazeno do podpoložky celního sazebníku 73181590 s doplňkovým kódem 98. V kolonce země původu žalobce deklaroval původ zboží v Tchaj-wanu (namísto Čínské lidové republiky), proto byla uplatněna smluvní celní sazba a částka cla ve výši 23084,- Kč. Následně byla u žalobce zahájena kontrola po propuštění zboží, a to s ohledem na zprávu OLAF č. OF/2011/0978/B1, Thor (2014) 30448 ze dne 3. 11. 2014, která rekapituluje snahu OLAF rozkrýt podvod s dovozy železných nebo ocelových spojovacích prvků z Tchaj-wanu, údajně tchajwanského původu, ve skutečnosti však čínského původu, přičemž podezření se týkalo i dodavatele deklarovaného žalobcem. Dále celní orgán vycházel ze Závěrečné zprávy OLAF č. OF/2011/0978/B1, OLAF.B.1(S)(2014)34954 ze dne 1. 12. 2014. Kontrolou přitom bylo zjištěno, že předmětné zboží sice bylo dovezeno z Tchaj-wanu, ale že pochází z Čínské lidové republiky, a to právě s ohledem na obě zprávy OLAF, které popisují předmětnou dodávku. S ohledem na tato zjištění bylo žalobci doměřeno antidumpingové clo ve výši 554751 Kč, včetně penále.

[3] K věci samé žalovaný uvedl, že předmětné zprávy OLAF (včetně zprávy OLAF č. OF/2011/0978/B1, Thor (2014) 19006 ze dne 9. 7. 2014) odpovídají požadavkům kladeným na ně unijní úpravou a že představují přípustný důkazní prostředek. Jejich závěry jsou ve vztahu k předmětnému zboží dostatečně jasné a konkrétní a lze na jejich základě dospět k závěru, že předmětné spojovací materiál pochází z Čínské lidové republiky. Žalobce přitom nepředložil jakékoli důkazy stran jiného původu předmětného zboží. Na daném skutkovém stavu podle žalovaného ničeho nemůže změnit ani to, že nedošlo k přeložení všech příloh zpráv OLAF, neboť ty neobsahovaly žádné relevantní informace. Přeloženy byly ty části, na jejichž základě celní orgán dospěl k příslušným závěrům. Požadavek na výsledky svědků oprávněných osob a zaměstnanců dodavatelů z Čínské lidové republiky i z Tchaj-wanu vyhodnotil žalovaný jako účelový, neboť tyto osoby nebyly blíže specifikovány a nebylo vysvětleno, co by tyto výsledky měly prokázat. Výslech osob dopravců by nemohl prokázat skutečný původ předmětného zboží, ale pouze okolnosti dopravy. Pokud se žalobce dovolával osvědčení od Obchodní komory města Nová Tchaj-pej, které potvrzuje původ zboží v Tchaj-wanu, žalovaný vysvětlil, že příslušné orgány vydávající osvědčení v Tchaj-wanu nemají povinnost provádět kontroly vývozců nebo zboží před vydáním osvědčení o původu zboží, přičemž dodavatel uvedl v žádosti o vydání osvědčení původu nesprávné údaje. Žalovaný proto uzavřel, že se nejedná o chybu tamějšího orgánu.

[4] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí **žalobu** ze dne 15. 1. 2016 ke krajskému soudu, v níž namítal, že celní orgány nesprávně vycházely pouze ze zpráv OLAF, které však nesplňují podmínky dle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2013, nařízení OLAF, neboť není zřejmé, k jakým konkrétním závěrům tento orgán dospěl. Žalobce tedy vyslovil pochybnosti, zda předmětné zboží je tím zbožím, o kterém hovoří tyto zprávy. Nebyl tedy dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Žádný konkrétní důkaz o původu předmětného zboží nebyl celními orgány zjištěn. Rovněž OLAF uvedl, že

pokračování

žádné konkrétní zásilky nezkoumal, jeho závěry tak nemají žádnou vypovídací hodnotu vůči předmětnému zboží. Nebylo tak ničím doloženo, že předmětné zboží pochází z Číny, zvláště když přílohy zpráv nejsou ověřitelné. I kdyby žalobce akceptoval, že zboží bylo přivezeno do Tchaj-wanu z Číny, ještě to neznamena, že odtud i pochází. Procesní postup celních orgánů považoval za vadný i kvůli tomu, že nepřeložily přílohy zpráv OLAF do českého jazyka. Nikdo se rovněž nezabýval jeho tvrzením, že vycházel z osvědčení o původu zboží, které nebylo jakkoli zpochybněno.

[5] Krajský soud v odůvodnění **napadeného rozsudku** konstatoval, že rozhodnutí celních orgánů jsou plně přezkoumatelná, neboť z jejich odůvodnění je zřejmé, k jakým závěrům tyto orgány dospěly a na základě čeho se tak stalo. K prokázání skutkového stavu uvedl, že zprávy OLAF jsou použitelným důkazním prostředkem, přičemž tyto obsahují dostatečné a konkrétní informace pro identifikaci jednotlivých zásilek zboží a umožňují spárování transferu čínského zboží přes Tchaj-wan s dovozy do EU, jejichž původ byl deklarován jako tchajwanský. Příslušné zprávy přitom splňují formální náležitosti kladené na ně unijní úpravou. Soud s ohledem na tyto zprávy OLAF dospěl k závěru, že došlo k dostatečnému ztotožnění mezi žalobcem dovezeným zbožím a tím zbožím, které kontroloval OLAF. Ze zpráv soudu vyplývá, že byl zpochybněn původ zboží; v takovém případě se na zboží hledí jako na zboží neznámého původu a preferenční sazba je tak považována za poskytnutou neprávem. Ze zpráv přitom výslovně vyplývá, že zboží je čínského původu. Ačkoli závěry zpráv neplatí absolutně a jsou nadány vyvratitelnou domněnkou pravdivosti, bylo tak na žalobci, aby se smluvně předem zabezpečil proti riziku dodatečného výběru cla, přičemž nelze po členském státu požadovat, aby nesl negativní důsledky jednání dodavatele žalobce. Za takové situace měl prokázat jím tvrzený skutkový stav a unést důkazní břemeno. Žalobce přitom dle soudu tuto svou povinnost neunesl, protože požadoval provést výslechy blíže nespecifikovaných svědků. Žalobce nikdy neuvedl skutečný původ předmětného zboží. Soud rovněž nezjistil procesní pochybení celních orgánů při překladu zpráv a jejich příloh. K replice žalobce poukazující na zrušení předmětného antidumpingového cla poukázal na to, že zrušení má účinky *ex nunc*, nikoli zpětně *ex tunc*.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost ze dne 16. 2. 2018, v níž uvedl, že ji podává z důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Měl za to, že soud nevzal do úvahy všechny okolnosti případu, neboť přehlédl, že antidumpingová rozhodnutí působí objektivně i na subjekty, které nemají na případných podvodech subjektů v třetích zemích žádný podíl. Tvrdil, že nemůže kontrolovat své smluvní partnery na druhém konci planety. Ustanovení § 92 daňového řádu nelze vykládat tak, že práva státu a evropských orgánů jsou nad právy domácích podnikatelů. Stěžovatel předložil příslušné dokumenty, z nichž vždy vycházel stran původu zboží, přičemž nikdo mu neprokázal vědomost opaku. Antidumpingové clo tak může v dané věci působit likvidačně, zvláště když sankce několikanásobně přesahuje výhodu, kterou by soutěžitel na trhu dovozem takového zboží získal. Nebylo přitom nikým prokázáno, že stěžovatel o celé situaci věděl. Dále stěžovatel uvedl, že v mezidobí bylo antidumpingové clo na dovoz spojovacího materiálu zrušeno, a to proto, že jeho zřízení bylo v rozporu s uzavřenými mezinárodními smlouvami (Všeobecnou dohodou o clech a obchodu a Dohodou o

provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu), jak vyplývá i ze zprávy přijaté orgánem Světové obchodní organizace pro řešení sporů o antidumpingových a antisubvenčních opatřeních a následným nařízením Komise. Měl tak za to, že předmětné antidumpingové clo bylo protiprávní již od samotného počátku, jelikož porušilo mezinárodní právo. Poukazoval na to, že byla položena předběžná otázka týkající se oprávněnosti uvalení antidumpingového cla, což měl krajský soud zohlednit. V neposlední řadě stěžovatel setrval na stanovisku, že závěry celních orgánů o skutkovém stavu ve vztahu k předmětnému zboží jsou ryze spekulativní, neúplné a nedostatečné, neboť vycházejí z nepodložených, nekompletních a snadno opravitelných příloh zprávy OLAF.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 20. 3. 2018 uvedl, že se plně ztotožňuje s názorem krajského soudu. Ohledně námitky stěžovatele, že uplatnění antidumpingového cla je v jeho věci nepřiměřené, jelikož si nemohl veškeré skutečnosti ověřit, odpověděl, že podle celního kodexu nese objektivní odpovědnost za správnost údajů, které uvedl v celním prohlášení, a za pravdivost předložených dokladů. Pro celní orgány tedy nebylo v předmětném řízení podstatné, jakou povědomost o zastírání původu zboží stěžovatel měl. Bylo věcí stěžovatele, aby případná rizika řešil v rámci příslušného soukromoprávního vztahu. Žalovaný souhlasil s tím, že došlo v mezidobí ke zrušení předmětného antidumpingového cla, avšak toto nelze podle jeho názoru aplikovat zpětně. Stran dokazování žalovaný vyslovil názor, že bylo postupováno v souladu příslušnými předpisy, přičemž odkázal na jednotlivé skutkové závěry.

[8] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 16. 4. 2018, č. j. 6 Afs 51/2018 – 28, řízení přerušil, neboť zjistil, že byla položena předběžná otázka na platnost nařízení č. 91/2009 ze dne 26. 1. 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, a to s ohledem na výše uvedené mezinárodní závazky Evropské unie.

[9] O předmětné právní otázce rozhodl Soudní dvůr Evropské unie rozsudkem ze dne 18. 10. 2018, věc C-207/17, Rotho Blaas Srl proti Agenzia delle Dogane e dei Monopoli.

[10] Rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie v dané věci odpadla překážka, pro kterou bylo řízení přerušeno, a Nejvyšší správní soud proto v souladu s ustanovením § 48 odst. 6 s. ř. s., výrokem I. rozhodl tak, že se v řízení pokračuje.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínku obsaženou v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu proti napadenému rozhodnutí a uplatněným důvodům a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek takovými vadami netrpí a že kasační stížnost **není důvodná**.

pokračování

[13] Nejvyšší správní soud z evidence své rozhodovací činnosti zjistil, že totožnými otázkami, jaké vznesl stěžovatel v projednávané věci, tj. prakticky identickými kasačními námitkami, se Nejvyšší správní soud již zabýval, a to v rozsudku stran obdobné věci téhož stěžovatele ze dne 7. 11. 2018, č. j. 2 Afs 332/2016 - 42, v němž uvedl a dospěl k následujícím závěrům:

„Stěžovatel namítl, že krajský soud zatížil napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, když se nezabýval platností (ex tunc) nařízení č. 91/2009 na základě zprávy odvolacího orgánu WTO a potažmo ani zrušujícího nařízení č. 2016/278. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že tyto úvahy krajský soud skutečně neprovedl. Pro posouzení důvodnosti uvedené námitky je ovšem nezbytné nejprve určit, zda byl krajský soud k takovému postupu vůbec povinen.

Podle čl. 267 pododst. 1 a 2 SFEU platí, že „Soudní dvůr Evropské unie má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se: a) výkladu Smluv, b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie. Vystane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o této otázce (zvýraznění doplněno).“ Z uvedeného plyne, že posuzování platnosti aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty unie je v pravomoci národních soudů; nikoli však, zda (a případně v jakém rozsahu) je k takovému posuzování soud povinen i bez návrhu (ex offa).

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 – 87, vylovil názor, že „ze zásady, že ‚soud zná právo (iura novit curia)‘, v první řadě vyplývá, že soud ve správním soudnictví, ať již v řízení prvoinstančním nebo v řízení o kasační stížnosti, vždy z úřední povinnosti posuzuje, zda pramen právní normy, kterou chce na věc použít, je či byl součástí právního řádu. U obecně závazných právních předpisů (mezi nimi i zákonů) je tedy zejména důležité, zda (někdy v minulosti) nabyly platnosti (klíčovou podmínkou platnosti je zpravidla jejich vyhlášení v příslušné úřední sbírce). Tuto vlastnost každého právního předpisu (předpisem zde je míněn každý formalizovaný ‚nosič‘ právních norem, tedy krom jiného i mezinárodní smlouva či přímo vnitrostátně účinný právní akt Evropského společenství) tedy soud ověřuje vždy bez dalšího a implicitně – aplikuje-li nějaký právní předpis, nutno mít za to, že shledal, že takový právní předpis může být pramenem práva, přičemž není nutno, aby se o tom v rozsudku výslovně zmínil, leda by samotná tato otázka byla mezi stranami sporná nebo by ji soud samotný spornou shledal (typicky půjde např. o složité případy recepce starších právních předpisů právních předchůdců České republiky).“ Z uvedeného plyne, že krajský soud byl povinen se zabývat otázkou platnosti nařízení č. 91/2009, nicméně neměl-li pochybnosti o tom, že se jedná o nařízení platné, nemusel své související úvahy vtělit v text odůvodnění napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tomto směru by bylo lze úspěšně namítnout pouze tehdy, pokud by stěžovatel neplatnost nařízení č. 91/2009 namítl již v řízení před krajským soudem a tomu by takto vznikla povinnost se s příslušnou žalobní námitkou vypořádat. Stěžovatel tedy namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nedůvodně.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítl, že nařízení č. 91/2009 bylo neplatné od samotného počátku (ex tunc), neboť postup vedoucí k jeho přijetí byl Orgánem pro řešení sporů opakovaně shledán rozporným s konkrétními ustanoveními antidumpingové dohody. Tuto námitku neuplatnil stěžovatel v předcházejícím řízení před krajským soudem, ani v řízení před správními orgány. Nejvyšší správní soud proto vážil, zda se s ohledem na ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. jedná o přípustnou kasační námitku. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. platí, že „kasační stížnost

není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.“ Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, vyjádřil právní názor, podle kterého „[u]stanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřipustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřiblíží.“ Již výše Nejvyšší správní soud uvedl, že otázkou platnosti aplikovaného právního předpisu se soudy ve správním soudnictví zabývají vždy bez dalšího. Právní argumentace uplatněná účastníkem řízení k této otázce proto nemůže být optikou výš citovaného ustanovení soudního řádu správního nepřipustná.

Úvaha ohledně nařízení č. 91/2009 se opírá o logický argument, že bylo-li předmětné antidumpingové clo shledáno rozporným s výše vyčtenými ustanoveními antidumpingové dohody (jak plyne ze zprávy Odvolacího orgánu, stejně jako z odůvodnění nařízení č. 2016/278), bylo jeho zavedení odpočátku v rozporu s mezinárodními závazky Evropské unie a tedy neplatné. Nejvyšší správní soud shledal tento argument opodstatněným, pročez zvažoval položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie. Z Úředního věstníku Evropské unie (ze dne 21. 8. 2017, zn. C277, položka 2017/C 277/32, str. 22, dostupné z <https://eur-lex.europa.eu>) Nejvyšší správní soud zvěděl o předběžné otázce podané Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (Itálie) dne 21. dubna 2017 – Rotho Blaas Srl v. Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, Věc C 207/17. Předběžné otázky byly v uvedené věci položeny takto:

Jsou nařízení (ES) č. 91/2009 „o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky“, s prováděcím nařízením (EU) č. 924/2012, „kterým se mění nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky“, a prováděcí nařízení (EU) č. 519/2015 „o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířeného na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie, na základě přezkumu opatření před pozbytím platnosti podle čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 1225/2009“ neplatná/protiprávní/neslučitelná s článkem VI všeobecné dohody o clech a obchodu z roku 1994 a s rozhodnutím DSB WTO ze dne 28. července 2011?

Pokud bude rozhodnuto o neplatnosti/protiprávnosti/neslučitelnosti nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení antidumpingového cla a s ním souvisejících prováděcích nařízení č. 924/2012 a č. 519/2015, má zrušení antidumpingového cla uloženého na základě sporných opatření právní účinky od okamžiku vstupu prováděcího nařízení (EU) č. 278/2016 v platnost, nebo ode dne vstupu sporného opatření, tj. „základního“ nařízení (ES) č. 91/2009, v platnost?

[19] Nejvyšší správní soud proto sám nepřistoupil k podání předběžné otázky a usnesením ze dne 18. 1. 2018, č. j. 2 Afs 332/2016 – 36, přerušil řízení o kasační stížnosti do rozhodnutí Soudního dvora o výše specifikované předběžné otázce. O předběžné otázce rozhodl Soudní dvůr Evropské unie rozsudkem ze dne 18. 10. 2018, věc C-207/17, Rotho Blaas Srl proti Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, kde k první z položených otázek konstatoval, že „[p]okud jde o dohody WTO, z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že tyto dohody s ohledem na svou povahu a strukturu v zásadě nepatří k normám, s ohledem na něž lze přezkoumávat legalitu aktů unijních orgánů. (...) pokud by měl soulad unijního práva s pravidly WTO zajišťovat přímo

pokračování

unijní soud, zákonodárné nebo výkonné unijní orgány by byly zbaveny rozhodovacího prostoru, který mají podobné orgány obchodních partnerů Unie. Je totiž nesporné, že některé smluvní strany, mezi něž patří nejvýznamnější obchodní partneři Unie, vyvodily ve světle předmětu a cíle dohod WTO právě ten závěr, že tyto dohody nepatří mezi normy, v jejichž světle soudní orgány přezkouvávají legalitu pravidel vnitrostátního práva. Takový nedostatek reciprocity, pokud by byl připuštěn, by mohl ohrozit rovnováhu při použití pravidel WTO. (...) není dána ani možnost, aby se hospodářský subjekt mohl před unijním soudem dovolávat neslučitelnosti unijního nařízení s takovým rozhodnutím OŘS, jako je rozhodnutí OŘS ze dne 28. července 2011. Doporučení nebo rozhodnutí OŘS, které konstatují nedodržení pravidel WTO, totiž nemohou být v zásadě a bez ohledu na jejich právní dosah co do postaty odděleny od hmotněprávních pravidel vyjadřujících povinnosti sjednané členem v rámci WTO. Podle judikatury Soudního dvora se tedy za účelem zjištění, zda je unijní akt neslučitelný s tímto doporučením nebo rozhodnutím, nelze před unijním soudem dovolat doporučení nebo rozhodnutí OŘS, která konstatují nedodržení pravidel WTO, ani hmotněprávních pravidel vyplývajících z dohod WTO. Pouze ve dvou výjimečných situacích, které se týkají vůle unijního normotvůrce omezit si svůj rozhodovací prostor při uplatňování pravidel WTO, Soudní dvůr připustil, že unijnímu soudu přísluší přezkoumat případně legalitu unijního aktu a aktů přijatých k jeho provedení s ohledem na dohody WTO nebo rozhodnutí OŘS konstatující porušení těchto dohod. Zaprvé se jedná o případ, kdy Unie zamýšlela splnit zvláštní závazek přijatý v rámci těchto dohod, a zadruhé o případ, kdy dotčený akt unijního práva výslovně odkazuje na konkrétní ustanovení těchto dohod. Co se týče nejprve nařízení č. 91/2009 dotčeného ve věci v původním řízení, je třeba uvést, že toto opatření výslovně neodkazuje na konkrétní ustanovení článku VI GATT 1994 ani z něho nevyplývá, že přijetím tohoto nařízení hodlala Rada provést zvláštní povinnost přijatou v rámci této dohody nebo obecněji dohod WTO. Pokud se předkládající soud konkrétně táže na platnost uvedeného nařízení s ohledem na rozhodnutí OŘS ze dne 28. července 2011, stačí konstatovat, že toto rozhodnutí bylo přijato po přijetí uvedeného nařízení, a proto pro ně nemůže představovat právní základ. Dále, pokud jde o prováděcí nařízení č. 924/2012 a 2015/519, i když tato nařízení do jisté míry odrážejí ochotu Unie dodržovat rozhodnutí OŘS ze dne 28. července 2011, s ohledem na výjimečnou povahu situací umožňujících přezkum legality s ohledem na pravidla WTO, jak je uvedeno v bodě 47 tohoto rozsudku, nemůže toto postačovat pro domněnku, že přijetím uvedených nařízení, Unie chtěla provést zvláštní závazek přijatý v rámci WTO, kterýžto může odůvodnit výjimku z nemožnosti dovolávat se pravidel WTO před unijním soudem a umožnit posledně uvedenému provádět přezkum legality dotčených unijních aktů s ohledem na tato pravidla. Prováděcí nařízení 2015/519 totiž pouze potvrzuje uložení antidumpingového cla na dobu dalších pěti let po přezkumu tohoto cla před jeho uplynutím, aniž by zmínilo rozhodnutí OŘS ze dne 28. července 2011. Mimoto ani výslovně neuvádí závazky podle pravidel WTO. Konečně, co se týče prováděcího nařízení č. 924/2012, je pravdou, že některé body jeho odůvodnění odkazují na uvedené rozhodnutí tím, že zmiňují závěry v něm vyjádřené. Z toho však nevyplývá vůle unijního zákonodárce vyhovět právě těmto závěrům, nýbrž spíše v jejich světle přezkoumat dotýčné antidumpingové clo při zachování svého manévrovacího prostoru při uplatňování pravidel WTO v tomto ohledu. Úvaha téže povahy je kromě toho základem obecné zmínky zejména antidumpingové dohody WTO v tomto nařízení. Za těchto okolností nelze mít za to, že legalitu sporných nařízení lze posoudit podle článku VI GATT 1994 nebo s ohledem na rozhodnutí OŘS ze dne 28. července 2011. Je tedy třeba konstatovat, že přezkum první otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost sporných nařízení...”

Z výše citovaného rozsudku Soudního dvora Evropské unie je zřejmé, že přijetí zprávy Odvolacím orgánem WTO, z níž vyplývá nesoulad postupu vedoucího k zavedení předmětného cla s antidumpingovou dohodou a tedy i s čl. VI. GATT je z hlediska platnosti nařízení č. 91/2009, resp. daného antidumpingového cla, irelevantní. Stejně tak Soudní dvůr jednoznačně vyjádřil, že zrušení antidumpingového cla nelze vnímat jako důvod jeho neplatnosti. Stěžovatel tedy namítl neplatnost nařízení č. 91/2009 nedůvodně.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti namítl nevědomost o původu předmětného zboží v Čínské lidové republice, akcentovav výši „sankce“ přesahující mnohonásobně výhodu, která měla být nesprávnou deklarací původu zboží získána, a její potenciální likvidační účinky, jedná se o námitku nepřipustnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť tuto uplatnil poprvé až v řízení o kasační stížnosti, aniž by mu jejím uplatnění v řízení před krajským soudem zjevně cokoli bránilo (k § 104 odst. 4 s. ř. s. viz výše odst. [17] tohoto rozsudku).

Naproti tomu ve srovnání s obsahem žaloby stěžovatel v kasační stížnosti jen stroze namítá neúplnost a spekulativnost celním úřadem použitých zpráv OLAF. Nejvyšší správní soud proto považuje za dostatečné odkázat (jak ostatně učinil již krajský soud v napadeném rozsudku) na své dřívější závěry podané v rozsudku ze dne 10. 8. 2011, č. j. 1 Afs 44/2011 – 85, pokud jde o použitelnost předběžných zpráv OLAF v rámci zjišťování původu propuštěného zboží. Nejvyšší správní soud aprobuje závěr krajského soudu, že nynější zprávy OLAF obsahují ve spojení se svými přílohami dostatečně konkrétní informace umožňující spárování jednotlivých dodávek zboží z Číny do skladu dodavatele s následnými dodávkami pro stěžovatele. Stěžovatel v kasační stížnosti (ani v řízení před krajským soudem) neuvedl žádné okolnosti, které by mohly zavdávat důvod domnívat se, že příslušné přílohy nyní relevantních zpráv OLAF byly jakýmkoli způsobem pozměněny, pročez uvedenou výtku stěžovatele nelze než hodnotit jakožto ryze spekulativní.“

[14] Jestliže Nejvyšší správní soud má v souladu s ustanovením § 12 s. ř. s. zajišťovat jednotu rozhodování v oblasti správního soudnictví, musí rozhodovat jednotně i on sám. Pokud tedy zde existuje rozhodnutí týkající se týchž účastníků a řešící stejnou právní otázku, je na místě, aby se Nejvyšší správní soud závěry uvedenými v takovém rozhodnutí sám řídil. Proto také pro jednoznačnost řešení nyní projednávané věci autenticky příslušné pasáže dotčeného předchozího rozsudku (v obdobné věci téhož stěžovatele) doslovně převzal. Argumentace uvedená v nynější kasační stížnosti nepřináší nic nového, co by těmito závěry bylo s to otřást. Nejvyšší správní soud přitom v kasační argumentaci neshledává nic, co by odůvodnilo odchýlení se od výše uvedených závěrů, případně postoupení věci rozšířenému senátu – srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2011, č. j. 1 Afs 27/2009 - 98; nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 1 Afs 140/2008 - 77.

[15] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je zjevně nedůvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalovaný, který měl ve věci úspěch, žádné náklady nad rámec běžné správní činnosti nevynaložil, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu